

VELEŇÁČEK 13

Zpravodaj Kulturně – historického spolku Malá Veleň Ročník XVIII. (XII. KHS) * 1. říjen 2019

Sobota 12. 10. 2019 od 16 hod.

Vzpomínkový varhanní koncert, *na který jste všichni srdečně zváni.*

Varhaník Jiří Chlum z Filipova - hrál při svěcení varhan před 10 lety 10. 10. 2009.

Finanční zajištění: Obec Malá Veleň

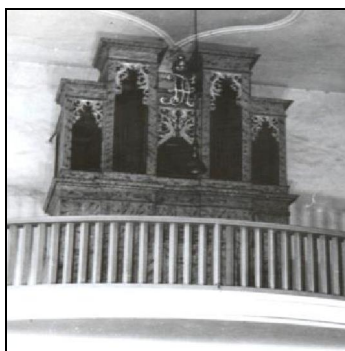
V polovině 19. století byly původní staré varhany z roku 1723 po 130 letech používání v tak špatném stavu, že nebyla možná jejich oprava. Proto bylo rozhodnuto pořídit varhany nové. Zhotovili je v roce 1856 bratři Fellérové z Libouchce. Na jejich zhotovení přispěl i císař František Josef II, kterého o příspěvek požádal veršovanou suplikou tehdejší učitel J. Mezer. Jako poděkování za peněžní dar je uprostřed varhan umístěna replika císařské koruny a na ornamentu pod ní najdeme písmena F, J, A (František, Josef, Anna).

Za několik dní uplyne deset let od doby, kdy do opravovaného kostela sv. Anny v Jedlce zavítal Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický, aby při bohoslužbě posvětil nově opravené varhany.

Interiér kostela byl sice v té době ještě stále poničený, ale uklizený. Na kůru zářily nově zrestaurované varhany, jejichž oprava vyšla na 800.000,- Kč.

Správce jedlcké farnosti Mgr. Marcel Hrubý poděkoval především varhanáři panu Petru Nožinovi za příkladně odvedenou práci na restauraci varhan a také panu Pavlu Špeldovi za obnovu varhanní skříně.

*Kdy poplunane' varhany vtedy
byli le Bm slavi e ptoke bni
dobre' nle!
+ Jan Baxant,
biskup litoměřický*

Tyto jedlcké varhany mají pohnutý osud. Vysvěceny byly první adventní sobotu roku 1856 a měly 669 píšťal. V roce 1918 bylo z varhan rekvírováno (odstraněno) 36 cínových prospektových (předních) píšťal pro válečné účely. Skončily roztavené v pecích a materiál byl použitý na výrobu zbraní nebo munice někde na bojištích 1. světové války.

Více jak devadesát let varhany mlčely. Při jejich prohlídce však varhanář Petr Nožina ze Štěchovic řekl, že z jeho odborného pohledu je v Jedlce krásný, nádherně řemeslně provedený nástroj. A začal s jeho opravou. Na obrázcích jsou varhany před a po opravě a císařská koruna.

„Dal jsem si záležet. Práce trvala přes rok, protože z některých dřevěných píšťal, a bylo jich 210, se stal za ta léta doslova prach. Červotoč, kterému se v klidném a vlhkém kostele příjemně žilo, dokonal své,“ řekl varhanář Nožina. Stále měl trochu strach z vlhkosti v kostele. Naměřil téměř osmdesát procent vlhkosti. A to je dost. Na obnově nepracoval sám. S kovovým prospektorem, což jsou přední cínové píšťaly, mu pomáhal cínař Josef Šrám z Církvice u Čáslavi. „To je obrovský machr,“ ocenil Nožina šikovnost kolegy.

Týden před žehnáním varhan finišovaly práce na úklidu kostela. Provádělo se poslední dolaďování varhan, instalovala se replika císařské koruny. Vše bylo hotové tři dny před slavnostním předvedením varhan.

Správce jedlcké farnosti, Mgr. Marcel Hrubý, se velice těšil na chvíli, kdy po více než 90 letech zazní v plné kráse jedlcké varhany. Všem, kteří měli stejně velkou radost nad obnovou kostela a záchranou dalších krásných varhan v našem kraji, byl vděčný třeba jen za duchovní a morální podporu. Kéz jedlcký nástroj dlouho hraje ke cti a slávě Boží pro všechny, kteří se zde budou s radostí scházet.

10. října 2009 se před místním kostelem Sv. Anny v Jedlce sjížděla auta a přicházeli první lidé. Všichni čekali na příjezd auta z litoměřické diecéze s Mons. Janem Baxantem, biskupem litoměřickým. Když vystupoval z auta, s úsměvem se zdravil s přítomnými. Přiznal, že i pro něho je tato událost mimořádná, protože ve svém životě bude žehnat varhanám teprve podruhé.

Vše bylo doplněno impozantní květinovou výzdobou, kterou připravila vazárna květin a věnců paní Hoffmannové v Děčíně v Lužické ulici. Lidé obdivovali množství živých květin. Ti, kteří začínali s prvním úklidem kostela na jaře 2007 konstatovali, že kostel se probudil k životu a že opravdu ožívá.

Následovala mše svatá, na které bylo přítomno víc jak 130 návštěvníků. Celebroval ji biskup litoměřický, Mons. Jan Baxant. Po krátkém úvodu odešel spolu s kněžími a ministranty, aby požehnal opravené varhany. Mši svatou na varhany doprovázel Mgr. Jiří Chlum, regenschori z baziliky Nanebevzetí Panny Marie ve Filipově společně se zpěvačkou, mezzosopranistkou Dagmar Čemusovou. Po skončení mše svaté následoval asi dvacetiminutový varhanní koncert.

Mons. Baxant vystupoval po celou dobu jako zcela obyčejný člověk z lidu. I na mši svaté hovořil s přítomnými přirozeně, normálně a obyčejně. Na obědě pak jeho společenské a duchovní umístění ve společnosti charakterizoval pouze jeho oděv. Každého vyslechl, s každým pohovořil, a pokud uznal za vhodné, i pochválil.

Od chvíle, kdy byly varhany opraveny a požehnány, již uplynulo deset let. Toto výročí bude připomenuto také v kostele na pravidelné mši, která se bude konat v neděli 6. října od 16,30 hodin.

Další pravidelné mše se konají vždy 1., 3. a 5. neděli v měsíci od 16,30 hodin.

Veleňáček, zpravodaj Kulturně – historického spolku Malá Veleň * www.mala-velen.estranky.cz * tel: 607 583 271
e-mail: mala-velen@seznam.cz. Odp. redaktor: Jaroslav Dostál, Malá Veleň 29. Členové redakce: Milan Hurt, František Stibor.
Foto archiv. Povoleno MKČR, reg. číslo: E 18183. Redakce neodpovídá za obsah podepsaných článků. Náklad: 110 výtisků.
Uzávěrka dalšího čísla je 10. 10. 2019 . Toto mimořádné číslo vyšlo **1. října 2019**